

Черноморските делфини са световно застрашени видове

Трите вида черноморски делфини – обикновен, муткур и афала са защитени видове, включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие, който забранява тяхното „обезпокояване, преследване, улавяне, избиване, както и вземането на намерени мъртви екземпляри“. Изключения от забраните се допуска с писмено разрешение от министъра на околната среда и водите или оправомощен от него зам.-министър. При човешка намеса, довела до смъртта на морски бозайник от защитения вид, се сезира прокуратурата и започва производство по Наказателно-процесуалния кодекс. Наказанията за лице, „което противозаконно унищожи, повреди, държи, придобие или отчужди екземпляр от европейски или световно застрашени диви гръбначни животни или екземпляр от вид по Приложение № 3 към ЗБР, означен със знак (*)“, са лишаване от свобода до 5 години и глоба от 5000 до 20 000 лв., сочи НК. Не се колебайте, ако забележите бедстващ или мъртъв делфин, да звъните на „зелените“ телефони в РИОСВ – Бургас: **056/813212** и РИОСВ – Варна: **052/634 582, 052/634 579**.

В териториалния обхват на екоинспекцията в Бургас – от община Бяла до Царево, до края на юли 2015 г. са намерени 17 мъртви делфина. Три от случаите са със съмнения за насилствена смърт, за което органите на МВР са уведомени. Броят на намерените и идентифицирани трупове на делфини по Южното Черноморие към края на летния сезон през 2014 г. е бил 15, значително по-малък в сравнение с предходни години. За 2013 г. са били 37, за 2012 – 74.

От началото на тази година във Варненската екоинспекция са получени 15 сигнала за изхвърлени от морето делфини, 6 от тях – неоснователни. Година по-рано от постъпилите 16 сигнала за бозайници от разред Китоподобни пет са били неоснователни. Причините за смъртта на делфините обикновено са старост или удавяне, в следствие от оплитане в рибарски мрежи. Във Варна няма случай на установена насилствена смърт над делфини, а за да ограничи подобни инциденти, инспекцията подготвя информационни срещи с граждани за опазването на морските бозайници.

При произшествие с делфин РИОСВ имат задължение да констатират вида и състоянието на намерените екземпляри и информират МОСВ. Министерството води статистика – своеобразен мониторинг на защитените морски бозайници. Целта е поддържането на Националната мрежа за изхвърлени на брега и/или уловени в рибарски мрежи делфини. Тя функционира от 2006 г., поддържана от Института по рибни ресурси във Варна, със съвместните усилия на Регионалните инспекции по околна среда и води в Бургас и във Варна и Федерацията на природозащитните сдружения „Зелени Балкани“. Мрежата е основният механизъм за събиране на информация за изхвърлените на брега, уловени в рибарски мрежи или бедстващи живи китоподобни бозайници.

При установяване на рани по телата на намерените екземпляри и съмнения за насилие, се уведомяват задължително органите на МВР и ветеринарните власти. Причините за смърт при делфините могат да са заболявания с гъбичен, вирусен, бактериален и/или паразитен произход, или естествена смърт. Често смъртността при бозайниците в Черно и Средиземно море е в резултат от неволно заплитане в рибарските мрежи.